

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

2016

Български институт за стандартизация

Чрез стандартите – винаги крачка напред

Предпечат и печат:
Български институт за
стандартизация

София
2017

www.bds-bg.org

СЪДЪРЖАНИЕ

ВСТЪПИТЕЛНИ ДУМИ	2
10 ГОДИНИ БИС КАТО ПУБЛИЧНО-ПРАВНА ОРГАНИЗАЦИЯ	3
ЧЛЕНУВАЩИ ОРГАНИЗАЦИИ В БИС ПРЕЗ 2016 г.	4
ДЕЙНОСТ НА БИС НА НАЦИОНАЛНО НИВО	8
ИЗДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ И ДРУГИ ИЗДАНИЯ	21
ИНФОРМАЦИОННИ УСЛУГИ И ПРОДАЖБИ. НАЦИОНАЛЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР	25
ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО СТАНДАРТИЗАЦИЯ	33
АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ	36

ВСТЪПИТЕЛНИ ДУМИ

Отново, както всяка година, представяме на вниманието на нашите членове, клиенти и партньори отчета за дейността на Българския институт за стандартизация (БИС) за 2016 г.

През изминалата година продължихме да затвърждаваме и надграждаме резултатите, постигнати с успешното приключване на проекта „Усъвършенстване на стандартизационната система в България“, финансиран по ОП „Конкурентоспособност“. Усъвършенстването на интернет страницата на БИС ни даде възможност да създадем платформа за онлайн достъп на членовете и експертите в БИС/ТК до документите на БИС/ТК и за гласуване на тези документи. През 2016 г. разширихме тази платформа с нови етапи в съответствие с най-добрите европейски практики.

Работим по създаване на платформа за обществено обсъждане на проектите на нови стандарти, която ще бъде достъпна за всички заинтересовани в българското общество. Правим всичко това, за да отговорим на изискванията за прозрачност и достъпност на дейностите по стандартизация, поставени от Регламент 1025/2012 г. относно европейската стандартизация.

Чрез разкриване на нови информационни центрове по стандартизация в университетите – те вече са девет – даваме възможност на стотици студенти и преподаватели да четат стандарти и да придобиват знания за стандартизацията.

Продължаваме и да издаваме сборници и колекции от стандарти, с което даваме възможност на малкия и среден бизнес в България да купува най-необходимите стандарти на достъпни цени.

Разработихме маркетинговата стратегия на БИС за периода 2016 – 2025 г., приета от Управителния съвет на БИС през февруари 2016 г., и пристъпихме към нейното изпълнение.

През изминалата година започнахме преработването на системата за управление на качеството по новото издание на БДС ISO 9001:2015, като идентифицирахме рисковете и възможностите, свързани с основните процеси в БИС, и набелязахме мерки за тяхното управление.

През 2016 г. БИС продължи да изпълнява успешно своята мисия и да осъществява визията си като институция с европейско лице и национална значимост. Нашите усилия в това отношение се оценяват високо от управителните органи на европейските организации за стандартизация, като част от нашите практики се признават като добри практики на европейско ниво.

Същевременно не преставаме да полагаме усилия, за да се справим с предизвикателствата на променящата се пазарна среда в България и да осигуряваме стабилност на институцията БИС.

Ирен Дабижева
Изпълнителен директор

10 ГОДИНИ БИС КАТО ПУБЛИЧНО-ПРАВНА ОРГАНИЗАЦИЯ

През април 2016 г. отбелязахме десет години от провеждането на първото (учредително) общо събрание на Българския институт за стандартизация (БИС). На 10 април 2006 г. в Централния военен клуб в София над 450 представители на фирми и организации участваха в учредяването на БИС като публично-правна членска организация, работеща за обществена полза. Учредителите приеха Устава на БИС, избраха членовете на Управителния съвет и на Контролния съвет. Определен беше и размерът на членския внос. На 10 април 2006 г. завърши успешно започналата с приемането на Закона за националната стандартизация от 1999 г. реформа в областта на стандартизацията. Този закон променя статута на стандартите – от задължителни на доброволни. Отпадна думата „държавни“, тъй като собствеността не беше вече само държавна. Но остана противоречието между държавния статут на националния орган за стандартизация, по това време ДАСМ (Държавна агенция по метрология и стандартизация), и техническите комитети, които са създадени на съвсем друг принцип – на изборност и доброволно участие на заинтересованите страни.

Промени се и статутът на БИС – от администрация на изпълнителната власт на публично-правна организация, аналог на която е сдружението за обществена полза по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Това е преобладаващият модел сред членовете на CEN и CENELEC. Обикновено в Европа подобен род организации се наричат организации, които не разпределят печалба.

Промените в устройството, организацията и структурата на БИС се отнасят както до органите за управление, така и до техническите работни органи (технически съвети, технически комитети и други технически работни органи) и са продиктувани от практиката и ефикасността в дейността по националната стандартизация. Принципите на демократичност, доброволност, равнопоставеност, балансираност и прозрачност са заложили в Устава на БИС, в Правилата за работа по националната стандартизация и пряко се прилагат при избора и вземането

на решения от органите за управление и техническите работни органи.

При ясно дефиниран процес на стратегическо планиране беше създадена действащата Стратегия за развитие на стандартизационната система в България и за развитие на Българския институт за стандартизация (БИС) за периода 2014–2017 г. Форумираната мисия на БИС е да отчита, сближава, хармонизира и балансира по демократичен начин интересите на всички заинтересовани от стандартизацията частни, публични и граждански субекти. Като привлича и ангажира с дейностите по стандартизация производители, доставчици, потребители, държавни институции и обществени организации, партньори в областта на социалната сфера, органи за оценяване на съответствието, научни и академични среди, неправителствени организации, БИС осигурява чрез ефективен процес спазването на ценностните принципи при разработване на стандарти на всички нива (национално, европейско и международно).

Визията, която БИС следва в периода 2014–2017 г., е да бъде институция с европейско лице и с национална значимост, разпознаваема както на национално ниво, така и в глобалния свят, полагаща усилия за сближаване и отразяване интересите на всички заинтересовани, предлагаща стандарти, услуги и решения с най-високо качество.

Ивелин Буров
Председател на
Управителния съвет

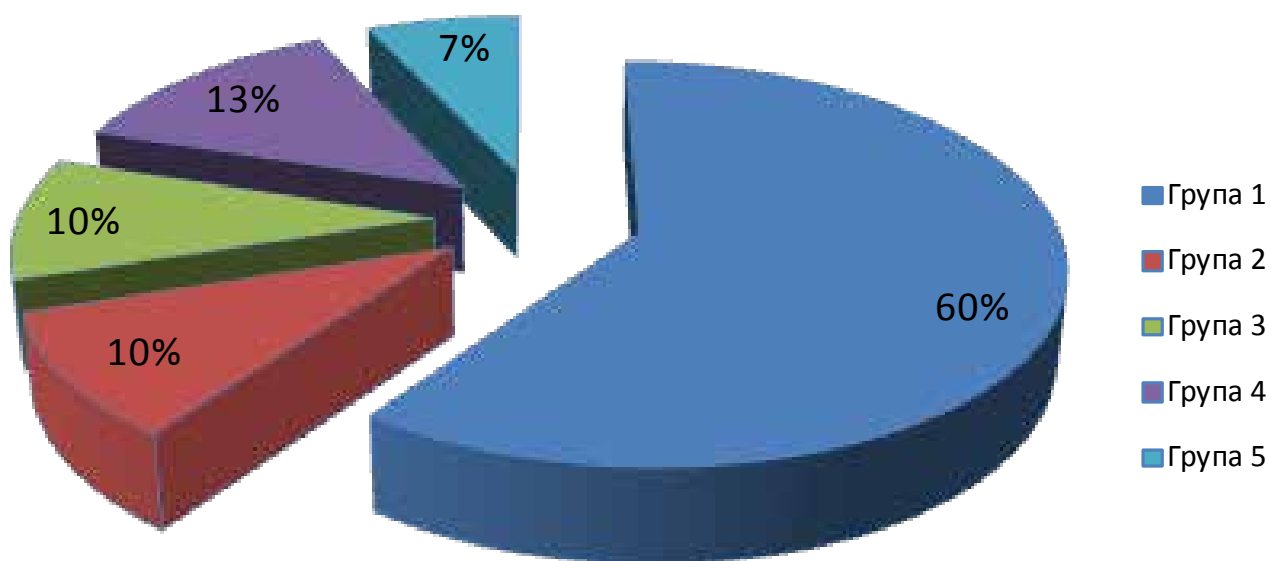
ЧЛЕНУВАЩИ ОРГАНИЗАЦИИ В БИС ПРЕЗ 2016 Г.

В края 2016 г. картината на членуващите в БИС организации е следната: общо **326 организации** (юридически лица). От тях 10 са корпоративни членове, 293 са със статут на активно членство, 18 имат статут на наблюдатели, 5 организации са със смесено членство – активно и като наблюдатели.

Разпределението им по групи е дадено в таблицата по-долу, а на следващата графика е изобразено процентното им съотношение:

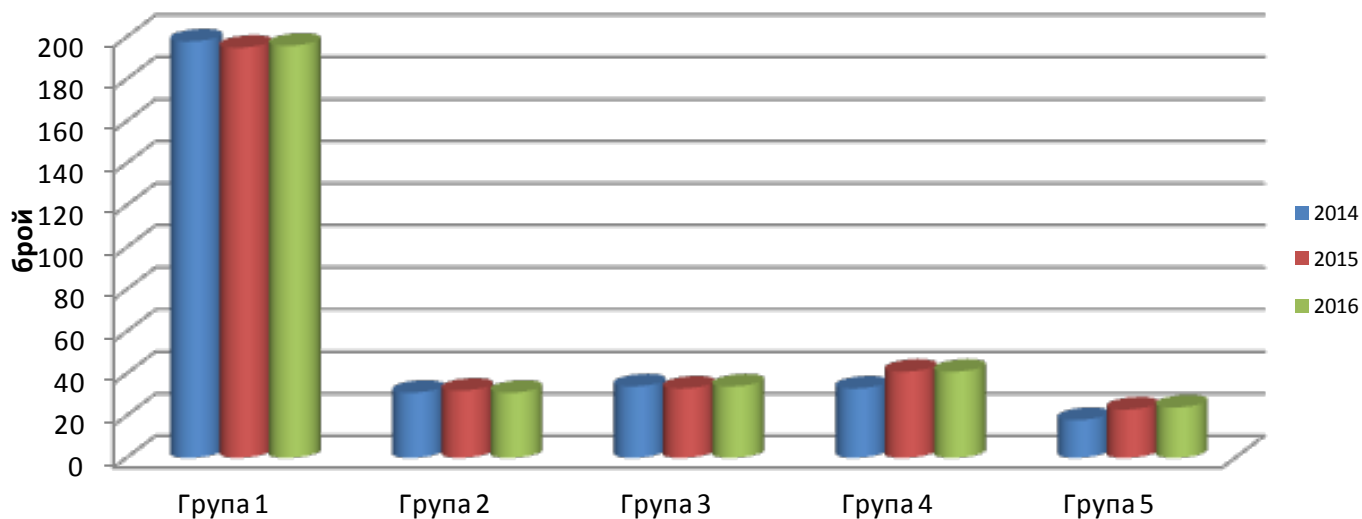
Група	Вид организация	Брой
Група 1	Сдружения на работодатели, браншови камари, производители и търговци, банки	196
Група 2	Органи на изпълнителната власт	31
Група 3	Научни организации, институти, висши училища	34
Група 4	Органи за оценяване на съответствието	41
Група 5	Сдружения на застрахователи, професионални организации, съюзи	24
Общо		326

Организации – членове на БИС за 2016 г.

Промяната при членовете на БИС за три поредни години е представена в следната таблица и графиката към нея:

Група	Вид организация	2014		2015		2016	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%
Група 1	Сдружения на работодатели, браншови камари, производители и търговци, банки	198	63	195	60	196	60
Група 2	Органи на изпълнителната власт	31	9	32	10	31	10
Група 3	Научни организации, институти, висши училища	34	11	33	10	34	10
Група 4	Органи за оценяване на съответствието	33	11	41	13	41	13
Група 5	Сдружения, професионални организации, съюзи	18	6	23	7	24	7
Общо		314		324		326	

Сравнение на броя на членовете на БИС за 2014 – 2016 г. по групи

Разпределението в най-голямата група е следното:

Група 1	Вид организация	Брой	%
	Сдружения на работодатели, браншови камари	21	11
	Производители и търговци:		
	Микропредприятия	32	16
	Малки предприятия	49	25
	Средни предприятия	46	23,5
	Големи предприятия	46	23,5
	Банки	2	1
	Общо	196	

Членовете на БИС участват със свои експерти в работата по стандартизация на техническите комитети към БИС (БИС/ТК). Общият брой на експертите (**физически лица**) към 31.12.2016 е **1154**.

И през 2016 г. една от основните задачи бе привличането на нови членове. В резултат от положените усилия броят на новоприетите организации, заинтересовани от дейността по стандартизация, е 20.

Годишна среща на експерти от БИС/ТК 28 „Метрология“

ДЕЙНОСТ НА БИС НА НАЦИОНАЛНО НИВО

И през изминалата 2016 г. Българският институт за стандартизация продължи да работи в съответствие с нормативните си документи, в които се определят правомощията, задълженията и отговорностите, и съобразно оповестената програма за работа по национална стандартизация.

Работата на техническите комитети (БИС/ТК) е в съответствие с одобрената програма по стандартизация, която е достъпна за всички заинтересовани и оповестена на интернет страницата. Работната програма обхваща теми за разработване на български стандарти на национално ниво, теми за въвеждане на международни и европейски стандарти чрез превод на български език и теми за разработване на европейски стандарти на отделните етапи съгласно програмите на CEN/CENELEC. Тя е отворена за актуализиране и допълване.

През 2016 г. в БИС активно работят 76 технически комитети (ТК) и 13 експертни работни групи (ЕРГ). По отношение на техническите органи се извършиха следните промени, които бяха одобрени с решение на БИС/ТСН:

- Преструктуриране на ЕРГ 15 „Управление на проекти, програми и портфолио“ в ТК 106 „Управление на проекти, програми и портфолио“ с област на дейност разработване на стандарти в областта на управлението на проекти и програми, включително управление на портфолио.
- Закриване на ЕРГ 7 „Управление на събития“ вследствие закриването на CEN/TC 375 и на международните проектни комитети ISO/TC 237 и ISO/TC 250.
- Закриване на ЕРГ 17 „Грижи при вродени цепнатини на устната и/или небцето“ вследствие закриването на европейския комитет CEN/TC 424.

Една от основните дейности на БИС и през изминалата година е разработването на стандарти на национално ниво, предимно в подкрепа на националното законодателство и в сътрудничество с органите на изпълнителната власт. За поредна година в резултат от сътрудничеството с Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета за строителни продукти се разработиха и съгласуваха национални приложения към български стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти за строителни продукти, които установяват националните изисквания за определяне на експлоатационните показатели на съществените характеристики във връзка с предвидената употреба на тези продукти.

По-подробна информация за това е дадена при отделните сектори.

76

активни
технически комитети
(ТК)

13

активни
експертни работни
групи (ЕРГ)

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА ПО СТАНДАРТИЗАЦИЯ ПО СЕКТОРИ

Дейността на националните работни органи (БИС/ТК и БИС/ЕРГ) се извършва по сектори в съответствие с класификацията на европейските организации по стандартизация, както следва:

Сектор 1: Стандарти в областта на услугите и основополагащи стандарти

(CEN Sector A - Services, Sector F - Fundamental standards)

Сектор 2: Здравеопазване, опазване на околната среда и медицински изделия

(CEN Sector S - Health, environment and medical equipment)

Сектор 3: Строителство и строителни конструкции

(CEN Sector B - Building and construction)

Сектор 4: Машиностроене, транспорт, подземни съоръжения и опаковки

(CEN Sector I - Mechanical engineering и Sector T - Transport, mechanical handling and packaging)

Сектор 5: Метални и неметални материали

(CEN Sector M - Metallic materials и Sector N - Nonmetallic materials)

Сектор 6: Химия, храни и продукти за домакинството и свободното време

(CEN Sector C - Chemicals, chemical engineering and food products и Sector H - Products for household and leisure use)

Сектор 7 - Общи стандарти в електротехниката, стандарти в електрониката, стандарти в електротехника, стандарти в енергетиката, стандарти в далекосъобщенията и стандарти в информационните технологии

(CENELEC/Sector U - General electrotechnical standards, Sector V - Electronic engineering, Sector W - Electrotechnical engineering, ETSI и CEN/Sector Z - Information technology)

По-важното през годината:

Сектор 3

През 2016 г. са разработени 2 български национални стандарта, представляващи преработени издания в резултат от проведен периодичен преглед, от областта на действие на ТК 4 „Цимент, вар и гипс“ и ТК 5 „Бетон и разтвори“. Разработени са и 9 национални приложения към български стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти към Регламент (ЕС) № 305/2011 за строителни продукти. Разработките са свързани с актуализиране на националните приложения вследствие публикуването на нови издания на европейските стандарти.

Съгласувани са и национални изисквания за деклариране на показателите на характеристиките на строителни продукти в зависимост от предвидената употреба. Националните изисквания са от областта на **ТК 33** „Горско стопанство, дърводобивна, дървообработваща и мебелна промишленост“ – за продукти от дървесина и елементи за дървени конструкции, **ТК 61** „Изоляция на сгради и строителни съоръжения“ за системи/комплекти за хидроизолация и **ТК 68** „Пътно дело“ – за хидравлично свързани смеси. Дейността по разработването на националните приложения и съгласуването на националните изисквания е изпълнена съгласно с договор № РД-02-29-81/13.04.2016 г., сключен между МРРБ и БИС.

Сектор 4

Съгласно договора с МРРБ и в този сектор е разработено едно национално приложение към БДС EN 13240:2006, въвеждащ хармонизиран европейски стандарт към Регламент (ЕС) № 305/2011 за строителни продукти. Целта е включване на Приложение NA.ZA в националното приложение.

Съгласувани са и национални изисквания от областта на **ТК 70** „Железопътен транспорт“ (съвместно с ТК 5 „Бетон и разтвори“) за деклариране на експлоатационни показатели на предварително изготвени бетонни и стоманобетонни траверси и

опори в зависимост от предвидената употреба.

Освен това са въведени с превод на български език основните стандарти, съдържащи изисквания за асансьорите:

- **БДС EN 81-20:2014** *Правила за безопасност за конструиране и монтиране на асансьори. Асансьори за превозване на пътници и товари. Част 20: Пътнически и товарни асансьори и съставните им части*
- и **БДС EN 81-50:2014** *Правила за безопасност за конструиране и монтиране на асансьори. Изследване и изпитване. Част 50: Правила за проектиране, изчисляване, изследване и изпитване на съставни части на асансьор.*

Сектор 5

Съгласно договора с МРРБ в този сектор също са съгласувани национални изисквания за деклариране на показателите на характеристиките на строителни продукти в зависимост от предвидената употреба. Националните изисквания са от областта на **ТК 17** „Черна металургия“, отнасящи се за стоманени продукти за армиране на стоманобетонни конструкции и за продукти от метал и елементи за метални конструкции.

Сектор 6

Обобщение

Общият брой на проектите на европейски стандарти и стандартизационни документи, по които БИС е гласувал през 2016 г., е дадена в следващата таблица:

Гласувани проекти на стандарти по етапи	CEN	CENELEC
Обществено допитване	797	60
Обществено допитване и гласуване	97	443
Официално гласуване	798	346
Периодичен преглед	407	–
Общо	2 099	849

За поддържането на актуалността на фонда от български стандарти през 2016 г. е извършен периодичен преглед на **399** БДС, в резултат на който някои български стандарти са отменени поради неактуалност, а други се подложиха на преработване с цел тяхното осъвременяване.

В изпълнение на договора с МРРБ са разработени 4 национални приложения към български стандарти (от областта на **ТК 67** „Нефтопродукти и смазочни материали“ и **ТК 81** „Пластмаси“), въвеждащи хармонизирани европейски стандарти към Регламент (ЕС) № 305/2011 за строителни продукти. Разработките са свързани с актуализиране на националните приложения вследствие публикуването на нови издания на европейските стандарти. Съгласувани са и национални изисквания (от областта на **ТК 81** „Пластмаси“) за деклариране на показателите на характеристиките на свързващи части за механично свързване на пластмасови напорни тръбопроводни системи.

Сектор 7

В този сектор БИС като национален орган за стандартизация изпълнява ролята на Национален електротехнически комитет (НЕК). В тази връзка през 2016 г. са гласувани 46 проекта на документи от следните области:

- *електромагнитна съвместимост (EMC),*
- *нанотехнологии*
- *и IECCE (система на IEC за поддържане на схеми за оценяване на съответствието на електротехнически съоръжения и съставни части).*

Във връзка с членството в международните организации за стандартизация (**ISO и IEC**) през 2016 г. можем да обобщим следното:

- БИС участва като активен член в **23 ISO/TC**, в **4 ISO/PC**, в **43 ISO/TC/SC**, в **ISO/CASCO**, **ISO/COPOLCO** и в **ISO/DEVCO**.
- По отношение на Международната електро-техническа комисия (**IEC**) БИС участва като активен член в **2 IEC/TC** и **2 IEC/TC/SC**.

Общият брой на проектите на стандарти на ISO и IEC, по които БИС е гласувал през изминалата година, е **108**. През 2016 г. от ТК са приети **47** международни стандарти за издаване с превод на български език; **134** международни стандарти са въведени като БДС на един от официалните езици.

2948

гласувани проекти
на CEN и CENELEC

108

гласувани проекти
на ISO и IEC

47

международни
стандарти приети
от ТК за издаване с
превод

134

международни
стандарти са
въведени като БДС

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ ОТ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА 2016 г.

Активизиране на отношенията с държавните органи

В изпълнение на задачите за сътрудничество с органите на изпълнителната власт експертите от БИС извършиха терминологична и лингвистична редакция на български езикови версии на проекти на нормативни актове, подготвиха становища по проекти за нормативни актове и отговори на запитвания, до следните органи на изпълнителната власт:

- *Министерство на земеделието и храните*
- *Министерство на икономиката*
- *Комисия за защита на потребителите*
- *Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията*
- *Министерство на околната среда и водите*

Експертите от БИС взеха участие със становища и в работни групи по разработването на технически нормативни актове, свързани с прилагането на стандартите, към следните органи:

- *Министерство на регионалното развитие и благоустройството*
- *Министерство на земеделието и храните*
- *Министерство здравеопазването*

Нови информационни центрове по стандартизация във висши учебни заведения

Задълбочаването на сътрудничеството между БИС и висшите учебни заведения с цел популяризиране на стандартите доведе през 2016 г. до откриването на четири нови информационни центъра в следните висши учебни заведения:

- *Софийския университет „Св. Климент Охридски“*
- *Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ) в София*

- *Техническият университет – Габрово*
- *Икономическият университет – Варна.*

В тези центрове се предоставя безплатен достъп за четене на студенти и преподаватели на стандарти от различни области.

*Информационен център в
Университета по архитектура,
строителство и геодезия (УАСГ)*

Семинари и обучения, организирани от БИС

*Семинар на тема:
Как да прилагаме новия стандарт за
системи за управление на частната
дейност за сигурност и охрана –
ISO 18788:2015*

*Семинар, посветен на националните
изисквания за влагането на строителни
продукти в строежите*

*Семинар, организиран за разясняване
на промените, философията и
новите изисквания на петото
издание на стандарта ISO 9001:2015*

Обучение на тема БДС EN ISO 8015:2011 Изисквания към геометрията на продукти (GPS). Концепции, принципи и правила, проведено по заявка на фирма, работеща в областта на машиностроенето

В семинара с международно участие на тема „Медицински туризъм – обхват и добри практики“ взеха участие водещи специалисти

Участниците в семинара за „Изисквания за екодизайн и етикетиране за енергийна ефективност на битови електрически уреди“ се запознаха с актуалното законодателство в тази област

Участниците в семинарите имаха възможност да закупят стандарти по съответната тема с отстъпка.

ДОМАКИНСТВО НА БИС НА ГОДИШНИ СРЕЩИ НА ЕВРОПЕЙСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ ТЕХНИЧЕСКИ КОМИТЕТИ

Европейска среща на тема „Въвеждане на стандарти за ранни грижи при бебета, родени с цепнатина на устната и/или небцето, в страни, в които липсва национално законодателство в областта“ (5 юли 2016 г.)

Срещата на водещи в областта медицински специалисти от България, Гърция, Сърбия, Обединеното кралство, Испания и Франция се организира по инициатива на Европейската организация за вродени цепнатини на устната и небцето. Целта бе да се определят практически стъпки и стратегии, чрез които да се създадат благоприятни условия за прилагането на съдържащите се в CEN/TR 16824:2015 препоръки за ранни грижи при бебета, родени с цепнатина на устната, в страните, в които липсват протоколи за лечение на вродените лицеви аномалии.

Пленарно заседание на CEN/TC 228 „Отоплителни и охлаждащи системи в сгради на основата на вода“ (12 и 13 октомври 2016)

28-то пленарно заседание на CEN/TC 228 „Отоплителни и охлаждащи системи в сгради на основата на вода“ и заседанието на CEN/TC 228/WG 4 „Отоплителни и охлаждащи системи в сгради на основата на вода. Методи за изчисляване“ се организираха от БИС/ТК 41 „Отоплителна, вентилационна, климатична и пречиствателна техника“ и БИС/ТК 43 „Хладилна и криогенна техника“. Присъстваха 38 експерти, представители на националните органи по стандартизация от 14 страни – Англия, Белгия, България, Германия, Дания, Италия, Малта, Нидерландия, Словакия, Финландия, Франция, Хърватия, Чехия, Швейцария.

Заседание на работна група ISO/TC 228/WG 2 „Здравни туристически услуги“ (10-11 ноември 2016)

Участваха експерти от България, Великобритания, Германия, Австрия, Испания и Тунис, представител на Европейската асоциация по SPA (ESPA) и представител на Европейската асоциация, представляваща интересите на малките и средни предприятия в стандартизационния процес на международно и европейско ниво (SBS). От българска страна участие взеха експерти от БИС/ТК 89 „Туристически дейности“. Основните дискусии бяха свързани с обсъждането и съгласуването на проекта ISO/NP 21426 „Туризмът и свързаните с него дейности. Лечебни водни процедури. Изисквания при предоставянето на услугите“.

УЧАСТИЕ НА БИС НА ЕВРОПЕЙСКО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО

Като член на европейските и международните организации за стандартизация БИС участва със свои делегации и представители в годишните асамблеи на тези организации, в заседанията на техническите съвети на европейските организации, в годишни срещи на европейски работни органи по стандартизация и други мероприятия, представляващи интерес.

През 2016 година представители на БИС взеха участие в следните събития:

Годишна среща и генерални асамблеи на CEN и CENELEC (7 - 8 юни 2016 г.)

На проведената в Скопие, Македония, среща под домакинството на Института за стандартизация на Република Македония (ISRM) от българска страна участие взеха г-жа Ирен Дабижева, изпълнителен директор, г-н Асен Георгиев, член на УС и член на Административния съвет на CENELEC, г-жа Росица Георгиева, директор на дирекция „Издателска дейност, продажби и услуги“. Деловата дейност бе свързана с приемане на отчетите за извършената работа и отчетите на бюджетите за 2015 г. и одобряване на проектобюджетите за 2017 г.

80-та Генерална асамблея на Международната електротехническа комисия (IEC) (октомври 2016 г., Франкфурт, Германия)

В официалното мероприятие на IEC участие взе председателят на УС на БИС Ивелин Буров. Организатор за седми път бе Германският национален комитет към IEC.

Участие в Техническите съвети на европейските организации по стандартизация CEN и CENELEC

Делегирани представители на БИС участват редовно в заседанията на Техническите съвети на европейските организации по стандартизация, на които се обсъжда, организира и координира тяхната дейност.

Технически съвет на CEN

Представител на БИС участва в 79-то и 80-то заседания на Техническия съвет на CEN (CEN/VT) през м. февруари и м. септември 2016 г., както и в съвместно заседание на CENELEC/VT и CEN/VT. На заседанията се обсъдиха няколко основни теми: намаляване времето за разработване на стандарти, процедурата на ISO за т.нар. „незначителни промени“ и отражението им върху процеса в CEN, включването на А-отклоненията, когато се прави периодичен преглед, а също и въпроси от стратегически и общ характер.

Технически съвет на CENELEC

Представител на БИС участва в 152-та, 153-та и в 154-та срещи на Техническия съвет на CENELEC през февруари, май и септември 2016 г., както и в съвместно заседание на CENELEC/VT и CEN/VT. На срещите се обсъдиха и одобриха актуализираният план за действие на CENELEC/VT, ситуацията около промените на критериите за гласуване на Вътрешните правила, част 2, съгласно Лисабонския дого-

вор, прие се разработването на указания за предложеното ново издание на Ръководство 13 на CENELEC „Споразумение на IEC-CENELEC за сътрудничество относно общото планиране на нова работна тема и паралелно гласуване“, на стратегически въпроси и политики, технически и процедурни въпроси.

На съвместното заседание на CENELEC/VT и CEN/VT беше отбелязан напредъкът по изпълнение на решенията на двата технически съвета относно времето за разработване – управление на проекти.

Участие на представители на БИС в годишни срещи на европейски и международни технически комитети

Участие в пленарно заседание на CEN/TC 136/WG 2 „Фитнес центрове“

Представител на БИС/ТК 88 „Спорт, съоръжения за спорт и свободно време“ взе участие в пленарно заседание на CEN/TC 136/WG 2 „Фитнес центрове“, проведено през м. март 2016 г. в Берлин, Германия. На заседанието се обсъди работният проект „Фитнес центрове – изисквания за оборудване и експлоатация“ – кодекс на поведение, злоупотреба с наркотици/антидопинг, нива на шум, осветление, оценка на риска, надзор.

Участие в пленарно заседание на CEN/TC 234 „Газова инфраструктура“ и в заседание на Сектор Форум Газ

Представители на БИС/ТК 60 „Газова инфраструктура“ участваха в пленарно заседание на CEN/TC 234 „Газова инфраструктура“ през пролетта на 2016 г. в Париж, Франция. Основни теми на заседанието бяха актуализиране на стандартите в областта на природния газ, стандартизация при използването на водород от изследователска група и актуализация на използваната терминология и включването ѝ в стандартите в областта на газовата инфраструктура.

Участие в пленарни срещи на CEN/TC 155 „Пластмасови тръби и тръбопроводни системи“

Представители на БИС/ТК 81 „Пластмаси“ участваха в 59-та и 60-та пленарни срещи на CEN/TC 155 „Пластмасови тръби и тръбопроводни системи“, проведени в Хелзинки, Финландия, през май 2016 г. и в Атина, Гърция, през м. ноември 2016 г. Поважните теми от дискусиите бяха свързани с казуса за включването на международни стандарти за методи за изпитване в стандартите за продукти, без те да бъдат въведени като европейски стандарти; въвеждането на „претеглено“ гласуване на проектите на стандарти съгласно Лисабонския договор; работата върху преработване на серията стандарти за газоснабдяване и др.

Участие в пленарно заседание на ISO/TC 228 „Туризм и свързаните с него услуги“

Председателят на БИС/ТК 89 „Туристически дейности“ участва в 11-то заседание на ISO/TC 228 „Туризм и свързаните с него услуги“ и в заседанията на работните групи, състояли се в Малайзия през май 2016 г. Представителят на БИС декларира българския интерес към завършване на стандарта „Medical spa“ с оглед богатството на минерален ресурс и интереса от страна на бизнеса от въвеждане на такъв стандарт.

Участие в пленарно заседание на ISO/TC 228 „Туризм и свързаните с него услуги“

Участие в пленарно заседание на CEN/TC 295 „Уреди на твърдо гориво за жилища“

Представители на БИС/ТК 8 „Газови уреди, газови бутилки и арматура на газови уреди. Битови уреди на твърдо и течено гориво“ участваха в пленарно заседание на CEN/ТК 295 „Уреди на твърдо гориво за жилища“ през ноември 2016 г. в Париж, Франция, където бяха дискутирани широк кръг от въпроси, вкл. регламентите за екопроектиране, методи за измерване на емисии, работата по нови проекти на стандарти и др.

Пета Балканска конференция по стандартизация

Пета Балканска конференция по стандартизация (14 и 15 юни 2016 г.)

Конференцията се проведе в Белград, Сърбия, под домакинството на Института за стандартизация на Сърбия. Участие взеха над 20 представители на 11 национални органа за стандартизация от балканските страни. БИС бе представен от г-жа Ирен Дабижева, изпълнителен директор, и г-жа Росица Георгиева, директор на дирекция „Издателска дейност, продажби и услуги“. Основна тема на мероприятиято бе: „Устойчивост на националните органи за стандартизация“. Всички органи за стандартизация представиха свои добри практики в различни направления от своята дейност. БИС участва с две презентации, като в допълнение към предварително определените теми беше представена и практиката за създаване на информационни центрове по стандартизация в университетите.

Изпълнение на проекти

Рамково споразумение за сътрудничество за превод на европейски стандарти на езиците на Общността

През 2016 г. продължи изпълнението на двегодишното Рамково споразумение за партньорско сътрудничество за превод на европейски стандарти на национални езици по програма, финансирана от ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ на Европейската комисия (ЕК). Тази програма е част от мерките на ЕК за подпомагане на конкурентоспособността на европейската икономика и повишаване на информираността на МСП, както и за улесняване достъпа до европейски стандарти на националния език на производителите, местните индустриалци, лабораториите за изпитване и националните администрации. В изпълнение на споразумението през 2016 бяха въведени с превод 114 европейски стандарти в различни области. През м. август 2016 г. беше подготвено и подадено проектно предложение за участие в следващото Рамково споразумение за партньорско сътрудничество за превод на европейски стандарти на езиците на общността за периода 2017 – 2018 г.

ISTRA - Познаването на международните стандарти в подкрепа на професионалното образование и обучение и в отговор на изискванията на пазара

Българският институт за стандартизация се включи изпълнението на проект, финансиран по програма Еразъм+ на Европейската комисия, ключова дейност 2 „Сътрудничество за иновации и обмяна на добри практики – стратегически партньорства“, която е управлявана от Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) – Национална агенция на програмата за България.

Основната цел на проекта е разработване и тестване на две програми за обучение с иновативен подход и съдържание за професионално образование и обучение и продължаващо професионално образование и обучение по две широко приложими серии стандарти (ISO/IEC 27000 и ISO 31000). Избраните стандарти могат да бъдат прилагани в различни организации и са едни от най-широко разпространените стандарти в международен мащаб.

Обучителните материали за стандартите ще бъдат разработени от експерти от националните органи по стандартизация на страните, участващи в проекта. Тези материали ще бъдат интегрирани в платформа за електронно обучение и ще бъдат тествани във виртуална обучителна среда. Тя ще бъде създадена чрез използването на съвременни, базирани на ИКТ образователни технологии и новаторски подход към предоставянето на теоретични знания и практически умения за прилагане на стандарти в различни сфери.

През ноември 2016 г. в Българския институт за стандартизация се проведе първата партньорска среща по проект ISTRA, на която присъстваха представители на всички участващи организации. Партньорите приеха подробен план за работа през първата година с конкретни задачи, срокове и отговорници. Проектът се осъществява в партньорство между Бургаския свободен университет (координатор), Българския институт за стандартизация, Латвийския културен колеж, Бюрото по стандартизация на Центъра за стандартизация, акредитация и метрология на Латвия, Технологичния лицей „Джордж Бибеску“, Крайова, Румъния, Средното училище по техническо и електротехническо инженерство, Прешов, Словакия и Професионалната търговска гимназия, Бургас.

В БИС се проведе първата партньорска среща по проект ISTRA

ИЗДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ И ДРУГИ ИЗДАНИЯ

През 2016 г. на български език са издадени **общо 343** стандарта: от тях 334 са въведените с превод европейски и международни стандарти/стандартизационни документи. Издадени са и **9** стандарта, разработени на национално ниво, в т. ч. 7 национални приложения към европейски стандарти, и два БДС (преработени и актуализирани издания от обхвата на БИС/ТК 4 и БИС/ТК 5).

На един от официалните езици на CEN/CENELEC или на ISO са издадени общо **1822** стандарта. Броят на отменените поради неактуалност стандарти е общо **1230**.

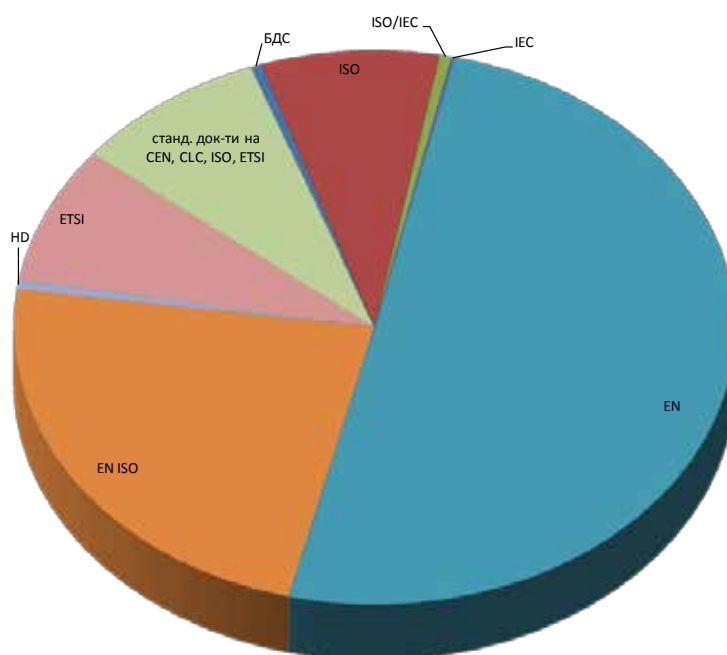
Октомври 2016	
 БДС БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРТИЗАЦИЯ	БЪЛГАРСКИ СТАНДАРТ МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО Изисквания за целите на нормативните актове (ISO 13485:2016)
БДС	EN ISO 13485
ICS 03.120.10; 11.040.01	Заменя БДС EN ISO 13485:2012
<p>Medical devices - Quality management systems - Requirements for regulatory purposes (ISO 13485:2016)</p> <p>Medizinprodukte - Qualitätsmanagementsysteme - Anforderungen für regulatorische Zwecke (ISO 13485:2016)</p> <p>Dispositifs médicaux - Systèmes de management de la qualité - Exigences à des fins réglementaires (ISO 13485:2016)</p> <p>Европейският стандарт EN ISO 13485:2016 има статут на български стандарт от 2016-04-18.</p> <p>Този стандарт е официално издание на български език на европейския стандарт EN ISO 13485:2016.</p> <p>Преводът е направен от Българския институт за стандартизация. Изданието има същия статут като изданията на официалните езици на CEN.</p> <p>Изданието на български език на този стандарт е одобрено от изпълнителния директор на Българския институт за стандартизация на 2016-10-31.</p>	
<small>Национален ур. 2 и 27 според EN ISO</small>	
<small>© BICS 2016. Българският институт за стандартизация е носител на авторските права. Всичко възпроизвеждане, включително и частично, е възможно само с писаното разрешение на BICS. 1797 София, кв. „Изгрев“, ул. „Личевар Станев“ № 13. www.bds.bg.org</small>	

<h1>1822</h1> <p>на един от официалните езици на CEN/CENELEC или на ISO</p>	<h1>334</h1> <p>въведени с превод европейски и международни стандарти</p>
<h1>9</h1> <p>национални стандарта</p>	<h1>1230</h1> <p>отменени стандарта</p>

Статистика

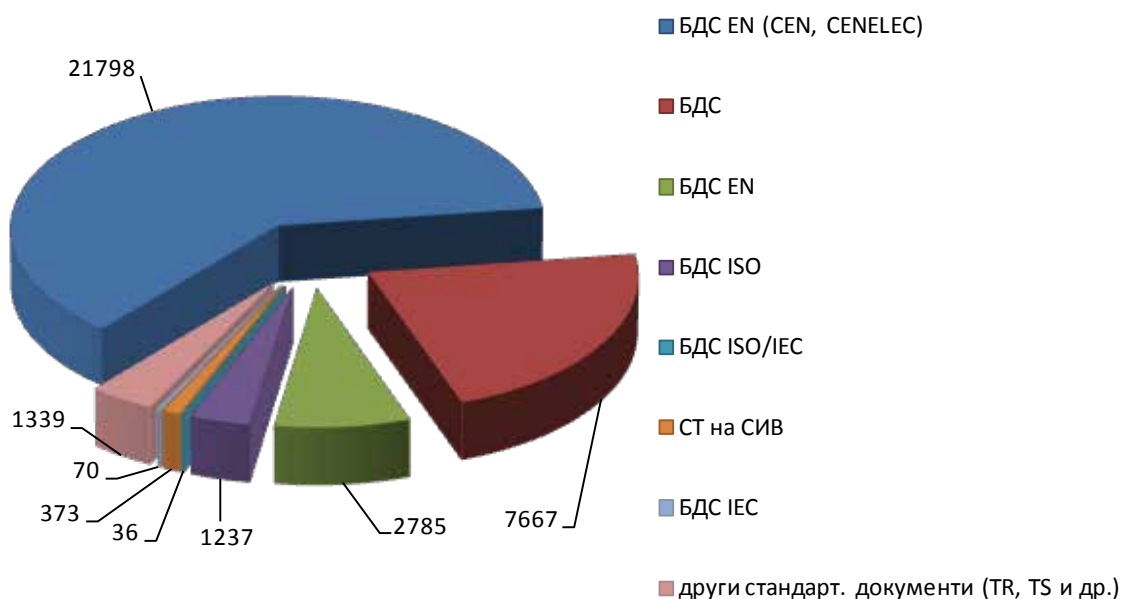
Информацията за въведените през 2016 г. стандарти и разпределението им по видове е онагледена на таблицата и графиката към нея.

Видове стандарти	Брой
БДС	9
ISO	148
ISO/IEC	10
IEC	2
EN	934
EN ISO	435
HD	9
ETSI	150
Станд. документи на CEN, CLC, ISO, ETSI	161
Общо	1 858

Изображение на въведените стандарти през 2016 г. по видове

Националният фонд от български стандарти през 2016 г. може да се види на следната графика:

Национален фонд от български стандарти към края на 2016 г.

Сравнение на фонда от български стандарти за последните три години е дадено в следната таблица:

Видове национални стандарти	2014 г.	2015 г.	2016 г.
БДС EN (CEN, CENELEC)	20 954	21 374	21 798
БДС	7 902	7 752	7 667
БДС EN	2 557	2 637	2 785
БДС ISO	1 192	1 167	1 237
БДС ISO/IEC	27	28	36
СТ на СИВ	396	383	373
БДС IEC	79	68	70
Други стандартизационни документи (TR, TS и др.)	1 196	1 246	1 339
Общо	34 303	34 655	35 305

Други издания

В изпълнение на задачите от Плана за действие за 2016 и с цел популяризиране дейността по стандартизация БИС издаде своевременно 4 броя на онлайн списанието „БДС Компас“ на следните теми:

- Бр. 1 *Текстил*
- Бр. 2 *Прозорците*
- Бр. 3 *Качество на водата*
- Бр. 4 *Управление на риска*

Общият брой разглеждания на интернет страницата на БИС (3626 пъти) показва, че списанието има своята аудитория и постига целите си.

Колекции от стандарти

През 2016 г. БИС увеличи предлаганите продукти и издаде 3 нови колекции от стандарти в електронен формат, които се предлагат на преференциални цени, със следните заглавия:

- Колекция „Оценяване на съответствието“
- Колекция „ISO 31000 Управление на риска – основни стандарти“
- Колекция „ISO 55000 Управление на активите“.

Така общият брой на предлаганите от БИС колекции достигна 22.

През 2016 г. БИС издаде 9 броя на **Електронния информационен бюлетин**, който се изпраща на членовете на БИС и на бизнес и браншови организации за разпространение сред техните членове. Електронното издание съдържа актуална информация за стандарти – новини в стандартизацията, популярни, нови и важни стандарти, колекции от стандарти, информация за семинари и др. През 2016 г. бе създадена нова секция в бюлетина „МСП и тяхното участие в стандартизационния процес“, където се публикуват новини, насочени към представителите на МСП.

БДС Компас

Издание на Българския институт за стандартизация Брой 1
януари – март 2016

ТЕКСТИЛ

- ✓ Десет години БИС – публично-правна организация
- ✓ ANEC – гласът на европейските потребители

През 2016 г. БИС разработи **справочник за архитекти - проектанти** по възлагане от Камарата на архитектите в България. Той включва подбрана информация за хармонизирани стандарти за строителни продукти, свързани с архитектурното проектиране. Справочникът се разпространява от Камарата на архитектите сред нейните членове.

ИНФОРМАЦИОННИ УСЛУГИ И ПРОДАЖБИ. НАЦИОНАЛЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

В информационния център на БИС се предоставя информация за български, европейски, международни и чуждестранни стандарти и стандартизационни документи.

Информационните услуги, които БИС предоставя, включват:

- библиографски справки за български, международни, европейски и чуждестранни стандарти и стандартизационни документи;
- тематични справки в конкретна област;
- справки за актуалност на стандарти и стандартизационни документи;
- отговори на запитвания от клиенти.

През 2016 г. са подготвени 736 тематични и библиографски справки, предоставена е информация относно 2022 документа, изготвени са 6 справки за актуалност на български стандарти и 72 справки за актуалност на международни стандарти по абонамент. В Информационния център са изготвени 114 отговори на запитвания в областта на стандартизацията.

736 тематични и библиографски справки	предоставена е информация относно 2022 документа
78 справки за актуалност на стандарти по абонамент	114 отговори на запитвания в областта на стандартизацията

**През 2016 г. БИС предложи на своите клиенти
нова услуга „Абонамент за актуалност на
български стандарти“**

През 2016 г. БИС предложи на своите клиенти **нова услуга „Абонамент за актуалност на български стандарти“**. Чрез нея в рамките на една година клиентите получават ежемесечно информация относно промени в пакета от стандарти, с които работят или които ги интересуват – статут, език, на който са налични, публикувани нови издания, изменения и поправки. Ползването на тази услуга осигурява увереност на клиентите, че работят с актуалните издания на стандартите; спестява време и средства за търсене на евентуални промени в стандартите; намалява риска от използване на невалидно или непълно издание на стандарт.

През 2016 г. продължи изпращането по електронната поща на информация до клиенти, закупили популярни стандарти във връзка с настъпили промени в тези стандарти:

- Издаване на изменение - A1, A2,
- Ново издание на стандарт,
- Ново издание на стандарт с включено в него изменение (от вида EN+A1),
- Издаване на стандарт с превод на български език,
- Издаване на национални приложения,
- Публикуване на поправки на стандарти.

Общо са изпратени имейли до 3206 клиента, свързани със закупуването на 218 стандарта.

В библиотеката към информационния център клиентите имат възможност на място да намерят необходимата им информация и да се запознаят безплатно с текста на стандартите и стандартизационните документи, включително с всички европейски и международни стандарти, както и чуждестранни стандарти, съгласно сключените от БИС договори. През изминалата 2016 г. от тази услуга са се възползвали 285 клиента на БИС, като са им предоставени 1007 бр. документи.

Клиенти, които желаят да се запознаят с текстовете на стандарти, преди да ги закупят, ползват предоставяната информационна услуга за онлайн четене на стандарти. Най-често се ползва онлайн четене до 5 стандарта за 5 дни. През отчетния период тази услуга са ползвали 422 клиента (89,8 % от всички), като общият брой на стандартите, които са четени дистанционно, е 2177.

422

клиенти на услугата
онлайн четене

2177

документа, четени
дистанционно

Продажби на стандарти

Общият брой на продадените през изминалата година български стандарти е 7431, което е на нивото на продажбите от 2015 г. (7470 бр.).

При продажбите на **БДС EN ISO** се наблюдава ръст от 5,6 %. Тук са най-продаваните стандарти, които заемат 12,6 % от общите продажби: **БДС EN ISO 9001:2015** Системи за управление на качеството. Изисквания (ISO 9001:2015), **БДС EN ISO 14001:2015** Системи за управление по отношение на околната среда. Изисквания с указания за прилагане (ISO 14001:2015), **БДС EN ISO 9000:2015** Системи за управление на качеството. Основни принципи и речник (ISO 9000:2015), **БДС EN ISO 17100:2015** Писмени преводачески услуги. Изисквания за предоставяне на писмени преводачески услуги (ISO 17100:2015). Новите издания заемат 14,3 % от продажбите в тази група.

Продажбите на **БДС EN** имат ръст от 1,5 %. Новите издания заемат 8,1 % от продажбите в тази група.

При продажбите на **БДС ISO** се наблюдава спад от 2,8 %. В тази група има търсени стандарти, които заемат 1,6 % от общите продажби: **БДС ISO 31000:2011** Управление на риска. Принципи и указания, **БДС ISO 2909:2015** Нефтепродукти. Изчисляване на вискозитетния индекс от кинематичния вискозитет, **БДС ISO/IEC 27001:2014** Информационни технологии. Методи за сигурност. Системи за управление на сигурността на информацията. Изисквания. Новите издания заемат 7,1 % от продажбите в тази група.

По-голям спад има при националните стандарти **БДС** – 13 %. От тях най-много продажби има **БДС 14:2010** Български кашкавал – 13 бр. и **БДС 15:2010** Българско бяло саламурено сирене – 11 бр.

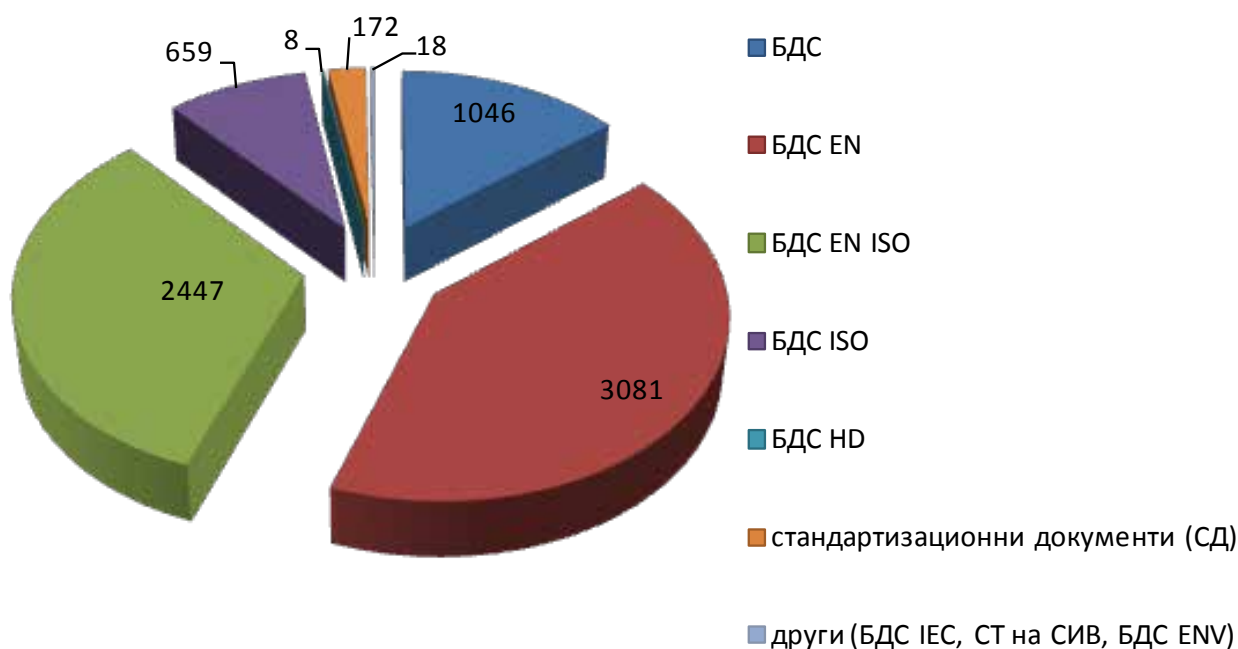
През 2016 г. нараства търсенето на колекциите от стандарти:

- „ISO 9000 Системи за управление на качеството – основни стандарти” – 34 продажби.
- „ISO 9000 и ISO 10000 Системи за управление на качеството” – 28 продажби.

Голям е интересът и към новите колекции:

- „ISO 31000 Управление на риска – основни стандарти” – 22 продажби.
- „Оценяване на съответствието – сертификация на системи за управление” – 11 продажби.

На графиката по-долу е дадена илюстрация на продажбите на български стандарти по видове през изминалата година:

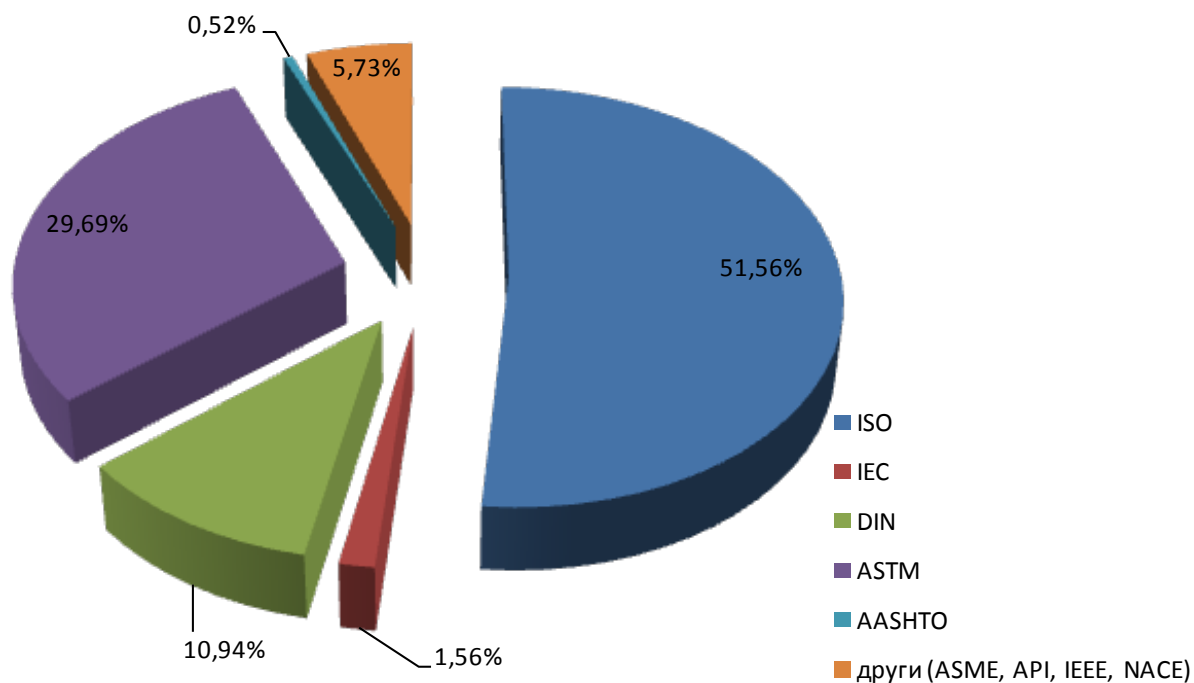

Продадени български стандарти през 2016 г. по видове

Спадът в продажбите на международни и чуждестранни стандарти, който беше отчетен през 2015 г., продължава и през 2016 г. Той е 22 %. Продадени са общо 192 броя документи на международни и чуждестранни организации по стандартизация, с които БИС е сключил договори за тяхното разпростране-

ние, в това число: международни (ISO, IEC), немски (DIN), американски (ASTM), както и други (AASHTO, ASME, API, IEEE и др.). Този спад се наблюдава при двете най-големи групи стандарти: ISO – 22 % и ASTM – 33 %, докато при DIN има ръст от 63,5 %.

Съотношението на тези продажби е дадено на следната графика:

Продадени международни и чуждестранни стандарти през 2016 г.

Информация за най-продаваните български стандарти през 2016 г. е представена в следващата таблица:

Стандарт	Бр. продажби
БДС EN ISO 9001:2015 Системи за управление на качеството. Изисквания	416
БДС EN ISO 14001:2015 Системи за управление по отношение на околната среда. Изисквания с указания за прилагане	151
БДС EN ISO 9000:2015 Системи за управление на качеството. Основни принципи и речник	92
БДС EN 482:2012+A1:2015 Експозиция на работното място. Общи изисквания при изпълнение на процедурите за измерване на химични агенти	26
БДС EN ISO 17100:2015 Писмени преводачески услуги. Изисквания за предоставяне на писмени преводачески услуги (ISO 17100:2015)	26
БДС EN ISO/IEC 17021-1:2015 Оценяване на съответствието. Изисквания към органите, извършващи одит и сертификация на системи за управление. Част 1: Изисквания	25
БДС ISO/IEC 27001:2014 Информационни технологии. Методи за сигурност. Системи за управление на сигурността на информацията. Изисквания	24
БДС ISO 31000:2011 Управление на риска. Принципи и указания	23
БДС EN ISO 7027-1:2016 Качество на водата. Определяне на мътност. Част 1: Количествени методи	21
БДС EN ISO 13485:2016 Медицински изделия. Системи за управление на качеството. Изисквания за целите на нормативните актове	18
БДС EN 16636:2015 Услуги за борба с вредителите. Изисквания и компетентности	17
БДС EN ISO 50001:2011 Системи за управление на енергията. Изисквания с указания за прилагане	16
БДС EN ISO 662:2016 Животински и растителни мазнини и масла. Определяне на влага и съдържание на летливи вещества	16
БДС EN ISO/IEC 17020:2012 Оценяване на съответствието. Изисквания за дейността на различни видове органи, извършващи контрол	16

Най-много продажби през 2016 г. са реализирани в следните области на стандартизация:

- *управление на качеството и оценяване на съответствието*
- *управление на риска*
- *опазване на околната среда*
- *сигурност на информацията*
- *селскостопански и хранителни продукти*
- *управление на енергията.*

Непрекъснато усъвършенстващата се автоматизирана система за управление на дейностите по стандартизация и на продажбите улеснява клиентите и съкращава времето за получаване на необходимата им информация, в резултат на което:

- *относителният дял на поръчките за закупуване на стандарти по интернет бележи трайна тенденция на нарастване – от 46,3 % през 2013 г. на 48,1 % през 2014 г., 54,67 % през 2015 г. и 60 % през 2016 г. от общия брой*
- *по отношение вида на носителя нараства относителният дял на продажбите на български стандарти онлайн - от 53,5 % на 59 %, на диск намалява от 32,3 % на 30,7 % , и на хартия намалява от 14,1 % на 10,3 %.*

60 %

от поръчките са направени онлайн

59 %

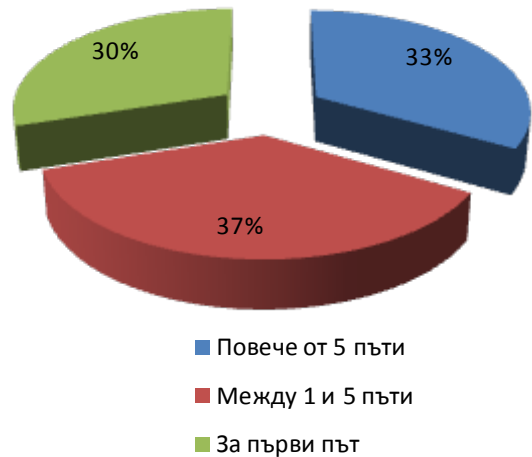
от поръчаните стандарти са доставени онлайн

Удовлетвореност на клиентите

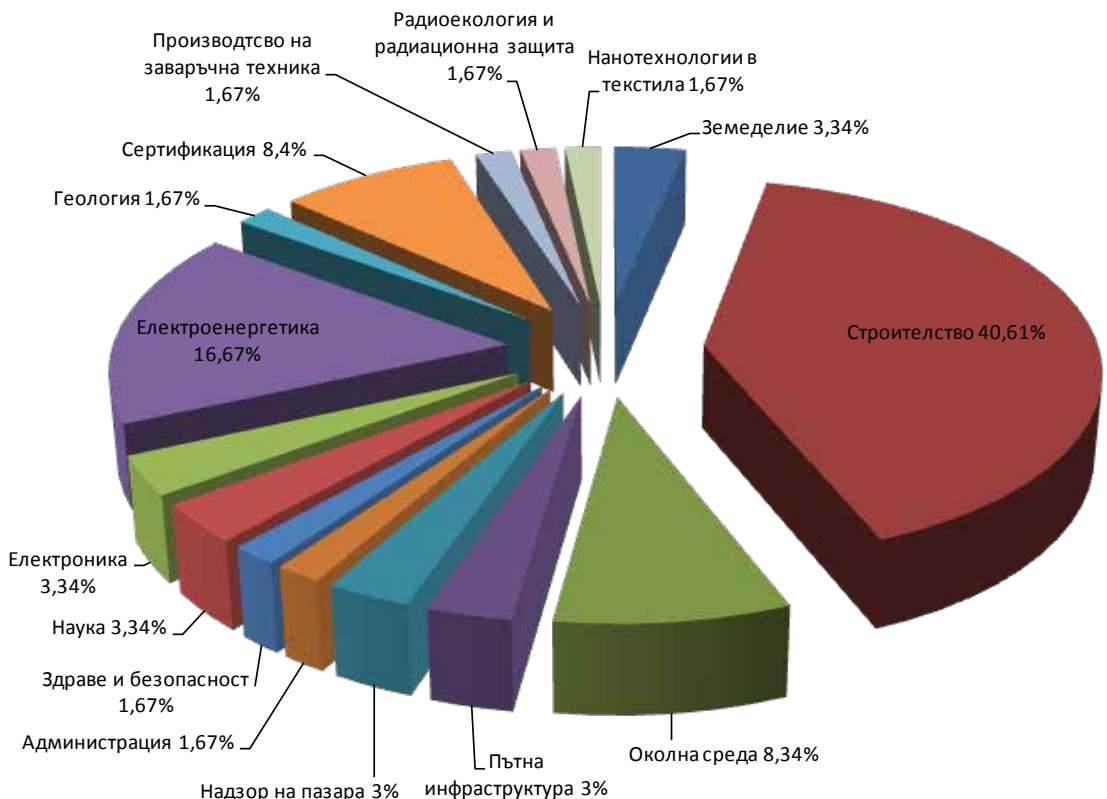
И през 2016 г. се проведе маркетингово проучване сред клиентите на БИС, което показва, че най-важният фактор при избор на продукти и услуги, свързани със стандартите, е „ползата“, следвана от „качеството“ и „цената“. 84 % от клиентите са доволни от предлаганите колекции от стандарти и от въведените чрез превод на български език стандарти. 4 % от анкетиранияте клиенти обаче не са доволни от преводите на стандартите, което показва и посоката, в която трябва да работим за предлагането на по-качествени продукти. Оказа се, че мнозинството от клиентите имат информация за новите услуги, които се предлагат. Над 90 % от тях знаят за предлаганите отстъпки, като за това се информират основно чрез имейлите, изпращани от БИС. 24 % от анкетиранияте клиенти се възползват винаги от отстъпките и само 8 % не са се възползвали никога.

Основните препоръки на клиентите са да продължи предлагането на колекции от стандарти и изпращането на информация по имейл, както и да се подобряват преводите на стандарти чрез съгласуване между отделните ТК.

**Отговори на въпроса:
Колко пъти досега сте използвали
продуктите и услугите на БИС?**

**Отговори на въпроса:
Работите в областта на ..?**

Дейности на БИС, свързани с членството на България в Европейския съюз

Като член на Европейския съюз (ЕС) България спазва своя ангажимент при изпълнение на Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно обмен на информация, както и задълженията, произтичащи от Споразумението за премахване на техническите пречки в търговията към Световната търговска организация (WTO/TBT). Функциониращият национален информационен център изпълнява задължението си да осигурява информация в областта на стандартизацията съгласно цитираните документи.

През 2016 г. са нотифицирани 6 проекта на стандарти, разработвани на национално ниво.

В Центъра за управление на европейските организации за стандартизация CEN и CENELEC (CCMC) чрез националния информационен център са **нотифицирани 1 557 броя** национални стандарти, въвеждащи европейски стандарти, от които 1155 на CEN и 402 на CENELEC.

Същевременно БИС продължи редовното изпращане на информация относно заглавията на български език на европейски стандарти на етап проект и ратифициран документ и на хармонизирани стандарти за цитиране в Официалния вестник на ЕС.

През изминалата година редовно се осигурява информация относно нотификации на проекти на национални стандарти по процедура Vilamoura в CENELEC, изпратени от националните комитети.

Предоставена е информация във връзка с 27 запитвания, постъпили от организации от страната и чужбина. Своевременно са уведомявани органите на държавната администрация, съобразно областта на компетентност, за постъпили проекти на европейски стандарти на етап обществено допитване.

1155

нотифицирани
национални
стандарти в CEN

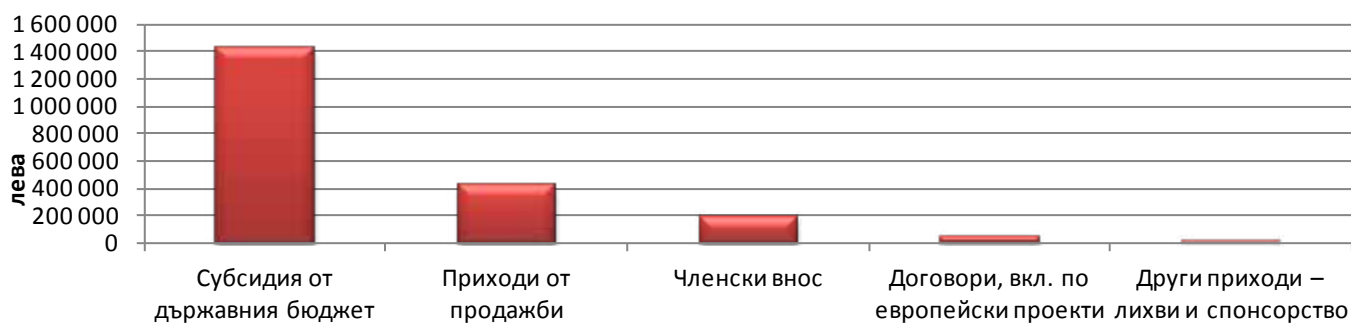
402

нотифицирани
национални
стандарти в CENELEC

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО СТАНДАРТИЗАЦИЯ

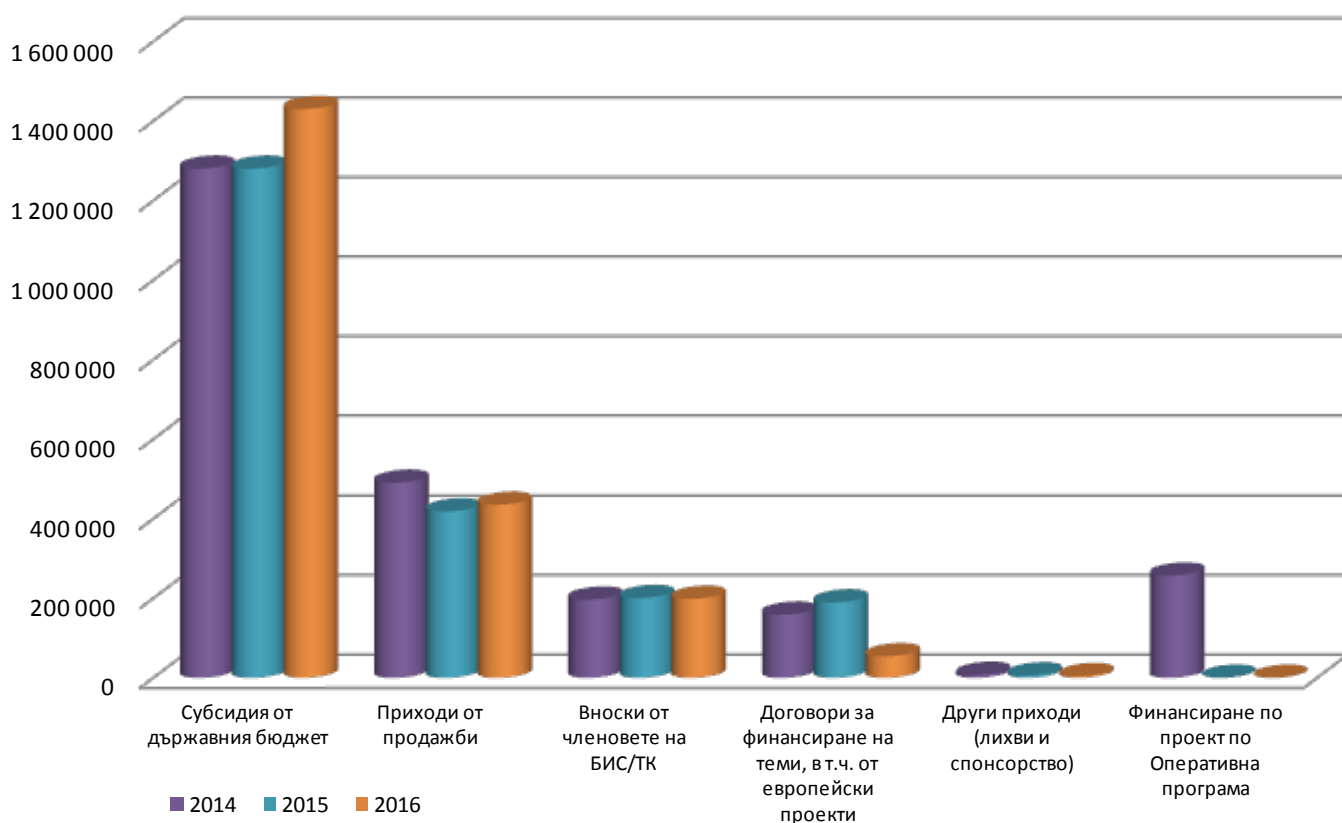
Приходи за 2016 г.

Източник на финансиране	лв.	%
Субсидия от държавния бюджет	1 430 000	67
Приходи от продажби	434 873	21
Членски внос	198 358	9
Договори, вкл. по европейски проекти	53 851	3
Други приходи – лихви и спонсорство	3 984	0
Всичко приходи	2 121 066	
Наличност от предходни години към 01.01.2016 г.	179 326	

Финансиране на дейността по стандартизация за 2016 г. (лева)

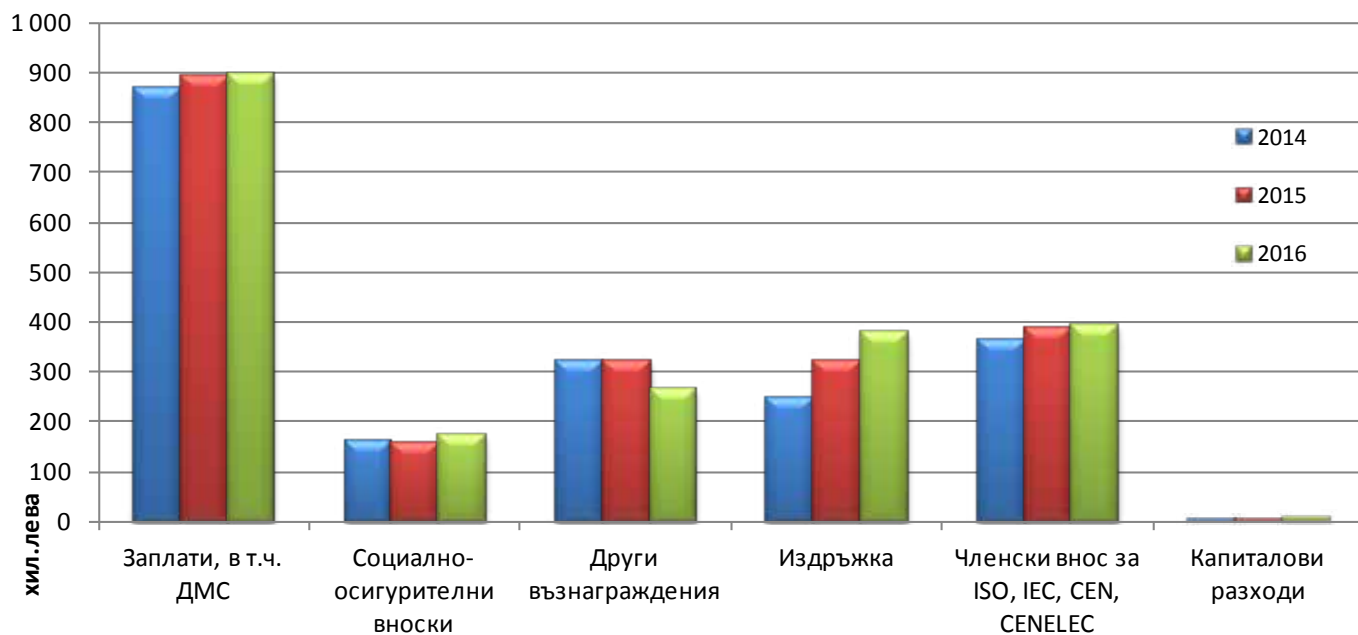
Източник на финансиране	2014		2015		2016	
	лева	%	лева	%	лева	%
Субсидия от държавния бюджет	1 280 000	53	1 280 000	61	1 430 000	67
Приходи от продажби	490 313	20	418 039	20	434 873	21
Вноски от членовете на БИС/ТК	196 284	8	200 326	9	198 358	9
Договори за финансиране на теми, в т.ч. от европейски проекти	158 549	7	189 367	9	53 851	3
Други приходи (лихви и спонсорство)	7 111	1	5 786	1	3 984	0
Финансиране по проект по Оперативна програма	256 690	11	0	0	0	0
Общо приходи	2 388 947		2 093 518		2 121 066	
Наличности на 01.01 за съответната година	249 189		181 769		179 326	

Финансиране на дейността по стандартизация 2014 - 2016 г. (лева)

Разходи за 2016 г.

Разходи	лева	%
Залати, в т.ч. ДМС	897 630	42
Социално-осигурителни вноски	174 378	8
Други възнаграждения	266 145	13
Издръжка	381 098	18
Членски внос за ISO, IEC, CEN, CENELEC	392 439	19
Капиталови разходи	7 840	0
Общо разходи	2 119 530	
Наличности в края на годината	205 726	

Разходи за дейността 2014 - 2016 г. (лева)

АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

За извършването на дейностите, свързани със стандартизация, от голямо значение са компетентността и опитът на работещите в Българския институт за стандартизация. Към края на 2016 г. в БИС работят 70 души, като няма тенденция към текучество. През изминалата година са постъпили нови пет служители.

С цел бързото и ефективно въвеждане в спецификата на дейността на Българския институт за стандартизация за всеки новоназначен служител се изготвя индивидуална програма за обучение, съобразена с конкретното работно място, която се изпълнява под прякото ръководство на ръководителя на съответния отдел/сектор. Програмата включва:

- запознаване с нормативните документи, целите и принципите на стандартизацията
- запознаване с процесите по разработване и одобряване на стандарти

- придобиване на практически умения, свързани с осъществяването на дейността по националната стандартизация в областите, определени за съответния служител.

Неизменна част от въвеждащото обучение е и запознаване с действащата система за управление на качеството, която обхваща всички дейности, свързани с работния процес. По този начин всеки служител много по-лесно и бързо се адаптира към средата, начина и спецификата на работа.

С цел повишаване и поддържане на квалификацията, знанията и уменията на дългогодишните служители на Българския институт за стандартизация през годината периодично се провеждат вътрешни обучения и инструктажи.

Чрез поддържането на компетентността, опита и уменията на своите служители Българският институт за стандартизация успява да удовлетвори изискванията на своите партньори и клиенти от всички сфери на икономиката, науката и бизнеса.

Български институт за стандартизация

София 1797

кв. „Изгрев“

ул. „Лъчезар Станчев“ №13

тел: 00359 2 81 74 504

факс: 00359 2 8735597

БДС

e-mail: info@bds-bg.org

web: www.bds-bg.org

